

Zatoženec Z. poprosi na to, da se razpiše dan, za inrotuliranje spisov, češ, da on ni odstopil od svojega že zapisanega, od nasprotnika sprejetega odgovora, ter zahteva sedaj, da sodnija na podlagi spisov spozna, kar je prav.

C. kr. okr. sodnija v L. je z odlokom od 27. marca 1881, št. 2852, to prošnjo odbila rekoč, da §. 49 o. s. r. podeljuje tožniku pravico, od tožbe odstopiti, kadar koli hoče; in da je z odstopom tožnika od tožbe končana tudi tožba.

Zatoženec Z. vloži proti temu odloku pravočasno zatečaj (rekurz) ter opozoruje c. kr. višjo sodnijo v Gradci na to, da je v svojem odgovoru tudi poprosil za prisojitev sodnih stroškov, da bi tedaj c. kr. okr. sodnija vsaj v tej zadevi imela razsoditi, kaj in koliko gre zatožencu, kateri je že odgovarjal.

C. kr. višja sodnija v Gradci je ta utečaj zavrnila potrdivši odlok prvega sodnika iz sledečih razlogov:

Zatoženec Z. je prošnjo tožnikovo, s katero R. naznanja svoj odstop od tožbe z namenom, vložiti novo, bolje priredjeno tožbo, na znanje vzel, in se ni pritožil proti odloku od 21. svečana 1881, št. 1734, — odstop od tožbe je tedaj pravomočen, tako da se ne sme dalje postopati na podlagi te tožbe in tudi ne razpisati dan za inrotuliranje spisov.

To načelo, da konča odstop od tožbe tačasno pravdo nepogojno, pa ne nasprotuje §. 399 o. s. r., kajti zatožencu pristoji pravica, pri sodnji zahtevati (likvidirati) stroške, katere mu je pouzročila nasprotnikova za zdaj preklicana tožba.

Slovenščina pri sodnijah.

V svojem zadnjem listu priobčili smo nadsodnijski intimat, vsled katerega se je pokončal znani odlok c. kr. okrajne sodnije v Metliki. Letá okrajna sodnija zastopala je namreč mnenje, da se na podlagi slovenskih pisem, zemljeknjižne vknjižbe le tedaj dovoliti smejo, če se je slovenskemu pismu pridejala avtorizirana nemška prestava.

Ta odlok sodnije metliške bil je eminentnega pomena, in po vseh slovenskih pokrajinah ozirali so se strahom v Gradec, kjer

se je imelo razsoditi, česar je pravica v tej stvari. Visoka nadsodnija razsodila je sedaj, in sicer tako, kakor je morala, če ni hotela po Slovenskem zemljiščnih knjig spraviti v neizmeren nered, ter omajati jednega glavnih stebrov našega javnega kredita.

Pomenljiv je pa nadsodnijski intimat tudi zategadelj, ker je v jasnem nasprotju z znanimi kamniškimi odločbami, katere so slovenskemu jeziku sposobnost, prihajati pred sodnije, popolnoma odrekle. Iz predležečega nadsodnijskega intimata se namreč dvoje lahko dokaže. Najednej strani se lahko dokaže, da je slovenščina tudi po mnenji visoke nadsodnije v Gradci sodnijski jezik, na drugej pa, da so tudi slovenski vpisi v zemljiščno knjigo mogoči in dovoljeni.

V zakonu od 25. julija 1871, št. 95, drž. zak. se glasi §. 89. tako-le: Če pisma niso sestavljena v jeziku, v katerem se smejo vlagati prošnje pri zemljiščno knjižnej sodniji, mora se jim pridejati prestava, popolnega zaupanja vredna.

Kdor mi torej pravi, da slovenskim pismom prevoda priložiti ni treba, ta priznava ob jednom za vse večne čase, da je slovenščina jezik, v katerem se smejo vlagati prošnje pri sodnijah! Čemu se je razločevalo tedaj mej deželnim jezikom in mej jezikom, ki je v navadi pri deželnih sodnijah? Čemu se še sedaj v tem nadsodnijskem intimatu tako vestno naglaša, da je bila prošnja vložena v nemškem jeziku, in da se je zategadelj moral vslišati rekurz? Če se je prošnja morala vložiti v nemškem jeziku, potem morala se je tudi pridejati avtorizirana prestava! Če pa ni bilo treba prestave potem se je tudi prošnja lahko vložila v slovenskem jeziku! To je jasno in logično.

V ravno tistem zakonu se glasi §. 5. tako-le: V glavno knjigo vpisati se imajo bistvena določila književnih pravic. Če ne pripuščajo kratke izrazbe, tako je pripuščeno, da se glavna knjiga sklicuje na določbe pisem, katera so podlaga vknjižbi, in sicer s tem uspehom, da veljajo potem dotične določbe za vknjižene v glavnej knjigi.

Ako je tedaj na podlagi slovenskega pisma dovoljena bila daljša vknjižba, ki se ni mogla vpisati v glavno knjigo, potem se

ta knjiga lahko sklicuje na dotične določbe v slovenskem pismu in sicer s takim uspehom, kakor da so se te določbe ob enem vknjižile v glavno knjigo. Iz tega pa sledi, da so slovenske vknjižbe tudi po mnenji visoke nadsodnije mogoče in dovoljene. Mi smo torej s nadsodnijskim intimatom popolnem zadovoljni, ter konštatiramo, da se je ž njim zopet porušila praksa, katera se je hotela v znanem kamniškem slučaju vrniti v deželo. —

Dr. I. T.

O določbi najvišjega c. kr. sodišča o rabi slovenščine pri sodnijah na Kranjskem.

Pohlevno moje pismice do starega prijatelja in čestitelja narodnih pravic bilo je, akoprem se tega nisem nadejal, sprejeto v 3. broj slovenskega Pravnika str. 93. In ravno ta nepričakovani slučaj spodbujal me je, nekoliko bolj natanko pogledati si dotični predmet, kateri zanima sedaj vse domorodne kroge, zlasti juristične. Kajti dosedanja nedoločnost ministerstva Taaffejevega in mnogotere interpelacije, zlasti Weeberjeva, bodo vlado primorale, da bode morala kar naravnost izraziti se, kako da misli čl. XIX. državnih tem. postav o zadevi rabe narodnih jezikov pri sodnijah tolmačiti.

Nadejajmo se, da bode to tolmačenje našim terjatvam ugodno, in ozrimo se nekoliko na postave, katere bi nam bile porok zaželjene ugodnosti.

Najvišji ces. sklep od 17. marca 1848 ustvaril je kot najvišje državno-upravno osobstvo ministerski svet, pri katerem ima sodelovati tudi minister pravosodja (Instiz Ges. Sammlg. de 1848, Nr. 1127); — in najvišji ces. sklep od 19. avgusta 1848 (ibidem Nr. 1176) popisuje delokrog tega ministerstva sledeče:

„Pravnemu ministerstvu pristaja administrativno (upravno) „vodstvo vesolnega prava v vseh avstrijskih pokrajinah in v zadevi „vseh pravnih organov, v katerih so imeli doslej odločevati senati „najvišjega pravosodnega urada.“

„Pravno ministerstvo nadzoruje vse (sämmtliche) civilne in „kazenske sodnije; sploh vse pri pravosodji nastavljeno osobstvo;